

Pedagogisch werkplan

Peuteropvang Zuidwal

Inhoud

Inleiding	3
Hoofdstuk 1 Visie en doelstellingen	4
1.1 Visie op de ontwikkeling van kinderen.....	4
1.2 Pedagogische doelen.....	4
1.3. Opvoedingsdoelen.....	5
1.4 Pedagogisch handelen.....	6
Hoofdstuk 2 kwaliteitszorg	8
2.1 Kwaliteitszorg	8
2.2 Medewerkers	9
2.2.1 Mentorschap	9
2.3 Wenbeleid	10
2.4 Normen en waarden/gevoelige onderwerpen.....	10
2.4.1 Taalgebruik	10
2.4.2 Privacy & Hygiëne	11
2.4.3 Kinderen en ziekte.....	11
2.4.4 Medicijngebruik	12
2.4.5 Vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling	12
2.4.6 Vier-ogen principe	12
2.4.7 'Opvallende' kinderen.....	12
2.4.8 Ondersteuning van andere volwassenen/achterwacht.....	13
Hoofdstuk 3 Ouders	14
3.1 Inleiding.....	14
3.2 Oudercontacten.....	14
3.3 Klachten.....	15
3.4 Privacy.....	15
Hoofdstuk 4 Bij ons op de locatie	16
4.1 Beschrijving locatie.....	16
4.2 Groepen.....	16
4.3 Dagindeling	16
4.4 Eten/drinken/voedingsbeleid.....	17
4.5 Activiteiten.....	17
4.5.1 Activiteiten aanbod.....	17
4.5.2 Vrij spel.....	19
4.5.3 Buitenspelen	20
4.6 Volgen van kinderen	20
4.7 Overgang naar de basisschool.....	20

Inleiding

Stichting de Talenten"klup" heeft 10 peuteropvanggroepen.

Deze peuteropvang groepen zijn gekoppeld aan drie(3) basisscholen te weten; de van Ostadeschool, de Al Qoeba en de Zuidwalschool.

Alle voorscholen hebben als doel: 'elk kind zo goed mogelijk voorbereiden op een succesvolle schoolloopbaan die past bij zijn of haar capaciteiten'. Voor elk van onze peuteropvang koppels geldt een afzonderlijk pedagogisch beleidsplan.

Dit plan betreft Peuteropvang Zuidwal, die nauw samenwerkt met basisschool van de Zuidwalschool.

De andere voorscholen hebben een eigen pedagogisch beleidsplan dat afgestemd is op de gezamenlijke visie en de specifieke afspraken die voortvloeien uit de samenwerking met de individuele scholen.

Dit pedagogisch beleidsplan geldt als bron van inspiratie voor alle peuteropvang medewerkers en geldt als leidraad waaraan zij, o.a. hun pedagogisch handelen kunnen ontleenen.

Dit plan biedt ouders bovendien een duidelijk beeld van de pedagogische visie en wat zij kunnen verwachten van het pedagogisch handelen op de peuteropvang. Voor het management team is het pedagogisch beleidsplan noodzakelijk om de kwaliteit van de peuteropvang op een hoog niveau te houden, te kunnen controleren en zo nodig bij te stellen.

In dit hernieuwde pedagogisch beleidsplan van de peuteropvang Zuidwal vindt de lezer een uiteenzetting van onze visie op kinderen, onze doelen en onze werkwijze.

Dit pedagogisch Beleidsplan is gestoeld op de Wet oké, het gemeentelijk beleid VVE, de indicatoren van de inspectie, het plan van aanpak VVE 2013-2015, de beleidsnotitie Kwaliteitszorg VVE en de aangepaste regels van het Rijk betreffende de kinderopvang 2018.

Verder hebben wij ons laten inspireren door het pedagogisch beleidskader 0 tot 4 jaar.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 bevat de visie en doelstellingen

In hoofdstuk 2 wordt de kwaliteit (kwaliteitszorg)beschreven.

In hoofdstuk 3 besteden wij aandacht aan ouderbetrokkenheid

In hoofdstuk 4 gaan wij dieper in op de manier waarop wij op de locatie werken locatie Zuidwal.

Opmerking

In dit pedagogisch beleidsplan wordt de term 'pedagogisch medewerker' veelvuldig gebruikt.

Deze term verwijst naar zowel mannelijke als vrouwelijke medewerkers.

Waar 'zij' of 'haar' staat kan ook 'hij' of 'hem' ingevuld worden.

Hoofdstuk 1 Visie en doelstellingen

1.1 Visie

Peuteropvang Zuidwal is onderdeel van Stichting de Talenten“klup”. Samen met de samenwerkende vroegschool, de Zuidwalschool, is de volgende slogan m.b.t. de visie geformuleerd:

“De Zuidwalschool - een goede voorbereiding op de toekomst in een veilige en liefdevolle omgeving”

1.2. Pedagogische doelen

Stichting de Talenten“klup” stelt zich tot doel rekening te houden met de individualiteit van elk kind, de kinderen te stimuleren, hun mogelijkheden optimaal te ontwikkelen, zodat:

- Het kind in zijn/haar eigen tempo gestimuleerd wordt en zijn/haar kwaliteiten optimaal kan benutten
- Het kind zelfvertrouwen krijgt in eigen handelen en kunnen, waardoor een positief zelfbeeld ontstaat
- De aansluiting met het basisonderwijs soepel verloopt, vanwege de inzet van een integraal programma en een doorgaande lijn tussen peuteropvang en vroegschool

Dit wil de stichting bereiken door:

- De inzet van professionele en gemotiveerde pedagogisch medewerkers
- Een op de kinderen-, visie- en beleidsgerichte inrichting van de speelzaal en de keuze van het spelmateriaal
- De groepsgrootte en groepssamenstelling
- Het aanbieden van ontwikkeling stimulerende activiteiten ('Piramide') (Logo3000) en beredeneerd aanbod in de hoeken
- Rekening te houden met de ontwikkelingsverschillen tussen kinderen, jongens en meisjes
- De SLO-doelen als stip op de horizon te gebruiken, voor waar naar toe wordt gewerkt
- Ouderbetrokkenheid

1.3. Opvoedingsdoelen

Op onze peuteropvang groepen staan de 4 opvoedingsdoelen zoals geformuleerd door Mw. Riksen-Walraven, centraal.

1. Het bieden van voldoende emotionele veiligheid aan het kind; een veilige basis, een 'thuis' waar kinderen zich kunnen ontspannen en

zichzelf kunnen zijn.

Een kind moet zich veilig voelen om zich te kunnen ontwikkelen. Aan het wennen van kinderen in de groep wordt uitgebreid aandacht besteed, zodat het kind zich zo snel mogelijk veilig voelt. Hoe doen we dat in de praktijk? De eerste keer komt het kind een uurtje spelen, zodat het kan wennen aan de groep, de pedagogisch medewerker en het vertrouwen krijgt dat de ouder haar/hem weer komt ophalen. Per kind wordt bekeken hoelang dit nodig is. We bouwen de tijd langzaam op. Voor het ene kind kan dit na drie keer al genoeg zijn andere kinderen hebben wat langer nodig.

Rituelen, structuur en afspraken zijn ook belangrijk voor de emotionele veiligheid van het kind. De vaste structuur van de dag en de vaste pedagogisch medewerker(s) dragen bij aan het gevoel van veiligheid. Concreet betekent dit dat we werken met signaal liedjes van Piramide die de overgangen van de activiteiten aankondigen, zoals opruimen, de kring, wanneer de groep afgelopen is. We werken met dagritme kaarten, deze worden in de kring besproken zodat de kinderen kunnen weten wat ze die dag gaan doen, dit wordt besproken maar het hangt ook in de lokalen zodat er visuele ondersteuning is tijdens het spelen. We werken met vaste gezichten op de groep. In geval van ziekte proberen we zoveel mogelijk vaste invalkrachten te koppelen aan een groep.

2. Het bieden van voldoende mogelijkheden voor de kinderen om persoonlijke competenties te ontwikkelen.

Onder persoonlijke competenties verstaan wij brede persoonskenmerken zoals zelfstandigheid, zelfredzaamheid, zelfvertrouwen en creativiteit die kinderen in staat stelt om alle typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden, maar ook de vaardigheden op de verschillende ontwikkelingsgebieden.

Het zelf aantrekken van schoenen en jassen bij het naar buiten gaan wordt dagelijks gestimuleerd.

Wij hebben op de groepen verschillend en uitdagend materiaal en speelgoed dat past bij de ontwikkeling van de kinderen. Hierdoor kan een kind zich spelenderwijs op alle ontwikkelingsgebieden ontwikkelen. We hebben eenvoudige puzzels en spelletjes voor de jonge kinderen voor de drie jarigen hebben we uitdagende puzzels en werkjes. We werken met groepsplannen en bieden voor ieder kind speelgoed aan wat past bij zijn/haar niveau. Ook besteden we veel aandacht aan sensomotorisch spel met zand, water, klei, scheerschuim.

3. Het bieden van voldoende mogelijkheden voor kinderen voor het ontwikkelen van sociale competenties; sociale kennis en vaardigheden zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

Een groep is bij uitstek de plaats om andere kinderen te leren kennen, om te leren omgaan met elkaar en samen plezier te hebben. Op de groep begeleiden de pedagogisch medewerkers kinderen in het zich inleven in de ander. Hierbij spelen verdraagzaamheid en acceptatie een grote rol. De pedagogisch

medewerkers zijn erop gericht dat kinderen goed met elkaar om leren gaan waardoor zij steeds beter leren samenspelen en steeds weerbaarder worden. Je ziet op de groep vaak mooi het verschil tussen twee jarigen en oudere driejarigen. De tweejarigen zijn vaak nog op zichzelf gericht en spelen naast andere kinderen, de oudere peuters spelen vaker met elkaar. Waar de conflicten van tweejarigen gaan over speelgoed wat van "mij" is, gaan conflicten van driejarigen daar ook nog wel over, maar ook over de rol die ze willen spelen in een spel, "ik ben de dokter, mama etc. nee ik". Pedagogisch medewerkers helpen bij het oplossen van conflicten, maar zijn zich bewust van de waarde dat kinderen leren om conflicten zelf te kunnen oplossen. Even afwachten hoe een conflict verloopt en niet gelijk erop inspringen, zodat de peuter de ruimte krijgt om te oefenen met ruzie maken en het weer goed maken.

4. Het overdragen van waarden en normen; socialisatie, cultuuroverdracht.

Wij hebben een aantal waarden en normen bepaald, die aansluiten bij de Nederlandse samenleving en die de kinderen de gelegenheid bieden om zich de 'cultuur' van de samenleving waarvan zij deel uitmaken, eigen te maken. Bijvoorbeeld een hand geven, luisteren naar elkaar, elkaar helpen, opruimen, aardig zijn voor elkaar en geen fysiek geweld gebruiken. Kinderen leren na een conflict het "weer goed" te maken door sorry te zeggen of een hand te geven etc. Pedagogisch medewerkers laten kinderen delen wanneer iemand pijn heeft, ze kan dan verwoorden: "Ja, Insaf heeft zich pijn gedaan. Dat is niet leuk voor haar" kinderen leren dat troosten kan helpen. In de kring wanneer een kind iedere keer opstaat, omdat hij het boek zo mooi vindt en dan voor de pedagogisch medewerker gaat staan, kan zij zeggen "ik zie dat je het mooi vindt, maar zo zien de andere kinderen niets".

1.4 Pedagogisch handelen

Op de voorscholen van Stichting de Talenten "klup" streven wij naar een voorspelbare en emotioneel veilige omgeving. Dit willen wij bereiken door het maken van duidelijke en eenduidige afspraken t.a.v. het pedagogisch handelen. In de praktijk krijgt het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerker vorm d.m.v. de 6 pedagogische interactievaardigheden¹.

- Sensitieve responsiviteit

---

¹Bron: de NCKO-kwaliteitsmonitor uitgegeven/ontwikkeld door het Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek

- Respect voor autonomie
- Structureren en grenzen stellen
- Praten en uitleggen
- Ontwikkelingsstimulering
- Begeleiden van interacties

- **Sensitieve responsiviteit**

Sensitieve responsiviteit kun je het beste omschrijven als 'warmte' en ondersteunende aanwezigheid. Het betekent dat de pedagogisch medewerkers gevoelig zijn voor wat een kind bezig houdt.

De pedagogisch medewerker heeft oog voor de toestand en de signalen van het kind, weet deze goed te interpreteren en reageert tijdig en adequaat op deze signalen, zodat het kind zich begrepen, geaccepteerd en veilig voelt.

M.a.w. de pedagogisch medewerker is een veilige haven voor het kind.

Bijvoorbeeld: een kind speelt in een hoek en probeert een toren te maken, het lukt maar niet om de blokjes op elkaar te zetten. De pedagogisch medewerker ziet dit en zegt: "Ach dat is niet leuk dat het niet lukt. Zullen we het samen eens proberen?" Zo benoemt ze de gevoelens van het kind en draagt een oplossing aan waardoor het kind zich begrepen en geholpen voelt.

- **Respect voor autonomie**

Hierbij gaat het om de mate waarin de pedagogisch medewerker de kinderen erkent en waardeert als individuen met hun eigen ideeën en perspectieven.

De pedagogisch medewerker is niet te sturend. Kinderen hebben, binnen bepaalde marges, keuze om aan iets mee te doen of niet. We letten erop om kinderen niet even snel beet te pakken om in een kring te gaan zitten maar vragen dit.

De pedagogisch medewerker geeft ruimte aan de kinderen. Kinderen mogen zijn wie ze zijn met voor- en afkeuren. Wanneer we zien dat kinderen wel erg eenzijdig spelen (altijd met de trein, dan proberen wel om eens variatie aan te brengen in het spel door eens wat anders te kiezen).

Zij stimuleert actief dat kinderen iets doen. Na het kringmoment mogen kinderen kiezen waar ze gaan spelen. Sommige kinderen weten dan niet waar ze willen spelen en/of met wat. Pedagogisch medewerkers kunnen samen met een kind iets gaan doen of suggesties geven.

- **Structureren & grenzen stellen**

De pedagogisch medewerker maakt aan de kinderen duidelijk wat er van hen verwacht wordt en zorgt ervoor dat zij zich ook daaraan houden, oftewel zij stelt duidelijke grenzen.

Bij deze vaardigheid gaat het ook om het vermogen om situaties, activiteiten of taken zodanig te structureren en te organiseren dat kinderen er optimaal van kunnen profiteren.

Het structureren en grenzen stellen maken, dat de pedagogisch medewerker op een effectieve manier leiding kan geven aan de groep. Hoe zien we dit terug?

De dag is gestructureerd omdat de elementen van de dag bekend zijn. Er zit altijd een spelinloop, kring, spelen in de hoeken, opruimen, eten, buitenspel of gymzaal in. Deze vaste elementen geven de dag structuur. Binnen deze elementen zorgt de pedagogisch medewerkers dat de regels bekend zijn bij de kinderen. "Niet meer dan vier kinderen bij de zandbak, we gaan straks wisselen, zand blijft in de zandbak etc".

- **Praten & uitleggen**

Bij 'praten en uitleggen' gaat het om de mate waarin iemand praat en uitlegt (=kwantiteit), maar ook hoe iemand dat doet(=kwaliteit).

Bij deze vaardigheid gaat het om de verbale interacties tussen pedagogisch medewerker en kind.

Belangrijke aandachtspunten bij deze vaardigheid zijn:

De pedagogisch medewerker heeft gedurende de dag gesprekjes met de kinderen.

Ze stelt naast gesloten vragen ook open vragen. Voor kinderen die het Nederlands nog niet goed of helemaal niet beheersen, kunnen gesloten vragen handig zijn, een kind hoeft alleen maar ja of nee te zeggen of in de kring iets aan te wijzen "Umit kan jij de tak pakken?" Zij is zich ervan bewust dat open vragen meer taal uitlokken en zal deze ook stellen. "Wat zie je?" Voor kinderen die het Nederlands begrijpen en spreken zijn open vragen uitdagender.

Zij breidt uit wat de kinderen zeggen. Bijvoorbeeld: kind zegt: "Ik banaan" dan kan zij zeggen "ja, jij vindt een banaan lekker hè?"

- **Ontwikkelingsstimulering**

Bij ontwikkelingsstimulering gaat het om de stimulering van de persoonlijke competenties van kinderen. Het gaat hierbij om de extra dingen, die de pedagogisch medewerker doet, om de kinderen te stimuleren op de verschillende ontwikkelingsgebieden:

- Motorische ontwikkeling, wij stimuleren de motorische ontwikkeling door, zeker voor jonge kinderen, veel sensomotorisch spel, zand, water, klei. Voor de jonge peuters zijn o.a. vormenstoven en eenvoudige inlegpuzzels aanwezig. Dit wordt

iedere dag aangeboden en kinderen kunnen dit materiaal zelf kiezen en pakken. Voor de oudere peuters zijn er voor de fijne motoriek veel spelmogelijkheden, bouwen met duplo, blokken, treinbaan, kleuren, hamertje tik etc.

- Grote motoriek wordt gestimuleerd door iedere dag naar buiten te gaan. Kinderen kunnen rennen, spelen, fietsen, etc. Ook gaan we minstens 1 keer in de week met de kinderen naar de gymzaal. Grote motoriek wordt ook binnen gestimuleerd door te bewegen bij liedjes, kinderen op grote vellen laten verven, te dansen.
- Cognitieve ontwikkeling. Hiervoor bieden wij de kinderen materiaal op niveau aan. We werken met de observatiemethode KIIJK en volgen de ontwikkeling. We gebruiken puzzels, sorteer spelletjes op kleur en vorm, we tellen iedere dag met elkaar de kinderen of we zingen telliedjes, we oefenen de kleuren regelmatig door kleuren te benoemen en na te vragen. Voor de oudere peuters zijn er spelletjes, die uitdagender zijn. Door middel van vragen stellen proberen we de kinderen aan te moedigen na te denken en oplossingen te verzinnen. Bijvoorbeeld: "Wat moeten we doen om te zorgen dat pop het niet meer koud heeft? Of hoe komt het dat de toren steeds omvalt?"
- Taalontwikkeling is een belangrijk onderdeel van ons werk. Veel peuters die bij peuteropvang Zuidwal binnenkomen, spreken of begrijpen de taal niet of matig. We werken met thema's die rond de vier weken duren, zodat het taalaanbod logisch en geclusterd is. We hebben naast Piramide ook het Logo 3000 woordenschat programma waarmee we werken. Dagelijks krijgen de kinderen woorden van de praatplaat, die wekelijks gewisseld wordt, aangeboden. Dit gebeurt in de kring, door middel van spel wordt de betekenis uitgelegd en gedurende de dag zijn dat de woorden die extra aandacht krijgen, doordat ze door de pedagogisch medewerkers veel gebruikt worden. Praten en uitleggen gaat de hele dag door.
- Creatieve ontwikkeling wordt gestimuleerd op verschillende manieren. We hebben materiaal liggen, wat kinderen kunnen gebruiken wanneer ze dat willen, dit kan lijm, verf, papier, etc. zijn. Daarnaast zijn er gerichte activiteiten waarbij kinderen met behulp van verf, scheerschuim, lijm, klei, etc. knutselactiviteiten worden aangeboden. Pedagogisch medewerkers zijn zich bewust dat de inspanning op zich, belangrijker is dan het resultaat. Het proces is belangrijk. Een gezicht met losse onderdelen kan schots en scheef staan, maar het kind heeft hard gewerkt en dat wordt beloofd: "Je hebt hard gewerkt, Mohammed". We zien creatieve ontwikkeling niet alleen als knutselen en tekenen, we willen ook creatief denken stimuleren. We proberen kinderen ook niet te remmen in het geven van antwoorden op vragen. We zeggen regelmatig "bijna goed" als ze bijvoorbeeld eikel zeggen tegen een kastanje. We zijn ons bewust, dat de feedback die we kinderen geven belangrijk is. We streven naar positieve en aanmoedigende feedback. Kinderen zijn vaak ongeremd in hun denken en creativiteit en dat willen we koesteren.

- **Begeleiden van interacties**

Bij deze vaardigheid gaat het om de mate waarin de pedagogisch medewerker aandacht besteedt aan positieve interacties en deze probeert te bevorderen. Voorbeelden van positieve interacties zijn samen spelen, samen werken, naar elkaar luisteren, delen, 'om de beurt' doen, een ander kind iets geven, helpen, troosten, knuffelen, een complimentje geven.

Bij deze vaardigheid gaat het uiteindelijk om twee soorten gedrag van de pedagogisch medewerker:

- Het positief reageren op spontane positieve interacties tussen kinderen, "Wat zijn jullie leuk aan het spelen in de keuken, wat lief dat je hem helpt met zijn jas aandoen, etc."
- Het zelf actief bevorderen van positieve interacties tussen kinderen, door een situatie te creëren, die de kans op de positieve interactie tussen kinderen vergroot of door kinderen actief op elkaar te richten en hen aan te moedigen tot positieve interacties, wanneer zich daartoe een geschikte gelegenheid voordoet. Kinderen in groepjes laten werken, kinderen aan elkaar koppelen, "Wil jij met Rania memory spelen, of opruimen of samen de bekers uitdelen aan de andere kinderen etc."

Hoofdstuk 2 kwaliteitszorg

Op onze peuteropvang staat het bieden van kwaliteit dagelijks centraal. Onder kwaliteitszorg verstaan wij (1) de zorg die wij bieden en de borging daarvan en (2) de gezamenlijke afspraken over normen en waarden en gevoelige onderwerpen.

2.1. Kwaliteit VVE Kwaliteit van de uitvoering van VVE (de kwaliteit van de educatie)

Bij het meten van de kwaliteit van de uitvoering van VVE gaat het om aspecten:

- I. Het aangeboden programma
- II. Het pedagogisch klimaat
- III. Het educatief handelen

Ad. I Het aangeboden programma

Een integraal VVE-programma, te weten Piramide en Logo 3000.

Werken met een doelgerichte planning, we werken met thema's die ongeveer vier weken duren. We werken met een dagplanning waarin de programma onderdelen staan.

Het activiteitenaanbod is gericht op de taalontwikkeling en is voldoende dekkend en geconcretiseerd.

Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er wordt gedifferentieerd. We werken met groepsplannen, kinderen zijn verdeeld in groepjes en daarin wordt aan groepsdoelen gewerkt.

Ad. II. Het pedagogisch klimaat

Het pedagogisch handelen van de leidsters is respectvol.

De leidsters structureren en hanteren duidelijke pedagogische gedragsgrenzen.

De leidsters stimuleren de sociale vaardigheden en de persoonlijke competenties van kinderen.

De inrichting van de ruimte is aantrekkelijk, uitdagend en spel- en taal uitlokkend. We hebben veel aandacht voor beredeneerd aanbod in de hoeken.

Hier hebben we studiedagen over gevolgd.

Ad. III Het educatief handelen

Het educatief handelen van de leidsters (en stagiaires) is op elkaar afgestemd.

Er worden structureel (de hele dag) effectieve en gerichte activiteiten voor de taalontwikkeling uitgevoerd.

De leidsters bevorderen de interactie met en tussen de kinderen.

De leidsters stimuleren actieve betrokkenheid van de kinderen en verrijken het spelen en werken.

De leidsters bevorderen de ontwikkeling van aanpakgedrag (strategieën) bij de kinderen. Bijvoorbeeld bij het maken van een toren is het belangrijk dat je eerst het breedste stukje onder legt anders valt het snel om.

Het gedrag van de leidsters met de kinderen is responsief.

2.1.Kwaliteitszorg

Om de kwaliteitszorg te borgen hebben wij de volgende afspraken gemaakt.

1. Jaarlijks wordt de risico-inventarisatie gezondheid en veiligheid (RIE) uitgevoerd. Dit gebeurt op basis van de richtlijnen van de GGD. Na de inventarisatie wordt, indien nodig, een actieplan opgesteld en een plan van aanpak gemaakt. Dit plan van aanpak wordt besproken met de oudercommissie. Het actieplan zorgt ervoor dat er werkafspraken worden opgesteld, zodat de pedagogisch medewerkers weten hoe de hygiëne en/of veiligheid op de groep geborgd dient te worden. Het actieplan en het plan van aanpak liggen ter inzage voor alle ouder(s) op de groep. In 2018 wordt de RIE vervangen door het veiligheidsplan. Daarin staat beschreven hoe we zorgen voor de veiligheid en de gezondheid en hoe we kinderen leren omgaan met kleine risico's.
2. Op onze locaties zijn opgeleide Bedrijf Hulp Verleners (BHV'ers) aanwezig. Zij zijn o.a. verantwoordelijk voor het houden en evalueren van de brandoefening, die 1 keer per jaar wordt gehouden. De BHV'ers zijn tevens geschoold in kinder-EHBO.
3. Els Betcke is de aandachtfunctionaris 'Kinder mishandeling' voor de locatie peuteropvang Zuidwal. Zij kent de procedure en zorgt ervoor, dat dit onderwerp 1 keer per jaar in het team wordt besproken. Daarnaast is zij

het aanspreekpunt van de pedagogisch medewerkers als er een vermoeden is van kindermishandeling.

4. Er is een opleidingsplan welke zorg draagt voor de scholing van de pedagogisch medewerkers. Dit plan wordt jaarlijks bijgesteld. Daarnaast vindt er deskundigheidsbevordering plaats d.m.v. diverse overlegvormen: gesprekken met individuele medewerkers, groepsoverleggen en teamoverleggen.
5. Wij volgen de kinderen in hun ontwikkeling door gebruik te maken van het kind volg systeem KIIJK. Kinderen worden geobserveerd en bij het bereiken van 3.3 en 3.11 jaar volgt er een registratie. De bevindingen hiervan worden met de ouders besproken.
6. We hebben een oudercommissie die ons adviseert en ons scherp houdt als het gaat om bijv. kwaliteitszorg.

2.2 Medewerkers

2.2.1. Beroepskrachten

De peuteropvang Zuidwal heeft 1 ruim lokaal en er kunnen 16 kinderen geplaatst worden. Er zijn twee vaste pedagogisch medewerkers op de groep.

Bij afwezigheid door vakantie en/of ziekte worden zij zoveel mogelijk vervangen door collega's of bekende invalkrachten.

Alle beroepskrachten, inclusief invalkrachten, beschikken over een:

- Erkend diploma voor het werken in de kinderopvang/peuteropvang
- VOG, verklaring omtrent gedrag uitgegeven door het ministerie van Veiligheid en Justitie
- Bewijs dat de medewerker geschoold is in het werken met Piramide (VVE-programma) en dat deze scholing met gunstig gevolg is afgerond.
- Bewijs dat de medewerker beschikt over taalniveau 3F.

2.2.2. Staffuncties

Naast pedagogisch medewerkers kennen wij binnen de peuteropvang nog twee functies:

(1) De manager 0 tot 4 jaar heeft de dagelijkse leiding van de peuteropvang.

(2) De kwaliteitsmedewerker, die zorgt voor de doorgaande lijn met de vroegschool, de coaching van de pedagogisch medewerker op de werkvloer en de extra zorg voor kinderen die dat nodig hebben.

2.2.3. Beroepskrachten in opleiding

Wij bieden beroepskrachten in opleiding graag de mogelijkheid om beroepservaring op te doen. Regelmatig hebben we studenten die een **BOL-opleiding (PW-3)** volgen.

Een leerling van deze opleiding krijgt les op school en loopt stage op de peuteropvang.

De stagiaire is altijd boventallig (extra) op de groep aanwezig. Niveau 2 stagiaires krijgen opdrachtjes om te spelen met de kinderen, te helpen met het fruit schoonmaken, huishoudelijke taken en assistentie bij de werkzaamheden. We kijken wat een stagiaire aan kan en zelf aangeeft wat ze wil leren. Niveau drie en vier stagiaires doen observaties, de kring, en assisteren bij de werkzaamheden. Dit geldt ook voor HBO studenten. De stagiaires worden begeleid door medewerkers die gelijkwaardig of hoger zijn opgeleid. De begeleiding vindt plaats door middel van gesprekken,

begeleiden bij opdrachten, voorbeeldfunctie van pedagogisch medewerkers en coaching bij het voorbereiden en uitvoeren van activiteiten.

De BOL- leerling wordt begeleid door een werkbegeleider (een ervaren pedagogisch medewerker) én een praktijkopleider.

Naast bovengenoemde variant is het soms mogelijk om stages te faciliteren voor de volgende opleidingen:

- Pedagogisch Werk, niveau 3 en 4
- Sociaal Pedagogische Hulpverlening (HBO-SPH)
- Kortdurende stage van enkele weken ter oriëntering op de beroepskeuze
- Helpende zorg en welzijn, niveau 2
- PEM (HBO associate degree)

Stip medewerker

Sinds eind april hebben we een stipmedewerker in dienst. Zij ondersteunt de pedagogisch medewerker bij alle uitvoerende werkzaamheden. Zij draagt echter geen verantwoordelijkheid voor KIJK, oudergesprekken en eindverslagen en intakegesprekken. Zij zal activiteiten uitvoeren, spelen met kinderen, boekje voorlezen en uitvoeren van activiteiten die passen bij handelingsplannen etc. De stipmedewerker wordt begeleid op de werkvloer door de pedagogisch medewerker en door de manager door middel van gesprekken.

Wij werken niet met vrijwilligers.

2.2.4. Mentorschap

Ieder kind heeft een mentor, dit is schriftelijk vastgelegd. Tijdens de intake wordt aan de ouder verteld wie de mentor is. Dit is de beroepskracht die het kind en de ouders zien op de groep. Contact loopt via de vaste mentor. De mentor is aanspreekpunt voor de ouder. De mentor voert oudergesprekken met de ouders over de voortgang van de ontwikkeling en is vraagbaak voor de ouders over de gang van zaken op de peuteropvang. Zij volgt de ontwikkeling van het kind. Zij overlegt met haar collega alle zaken die belangrijk zijn voor het kind en de ouders.

2.3 Wenbeleid

Voor het wennen en het afscheid, nemen we de benodigde tijd. Op die manier kan niet alleen het individuele kind, maar ook de groep worden voorbereid. Dit geeft de kinderen duidelijkheid en daarmee een gevoel van veiligheid.

Als een nieuw kindje op de peuteropvang komt, wordt het de eerste dagen eerder opgehaald. Mocht blijken dat het kind langer de tijd nodig heeft om te wennen dan worden in overleg met de ouder(s) nieuwe wenafspraken gemaakt. De wenperiode kan het beste plaatsvinden binnen een tijdsbestek van maximaal 2 weken. Als de wentijd langer dan 2 weken duurt, gaat het effect van het wennen verloren.

2.4. Normen en waarden/ gevoelige onderwerpen

2.4.1 Taalgebruik

Wij communiceren in het Nederlands met de kinderen op de peuteropvang. Er wordt van pedagogisch medewerkers verwacht, dat zij correct Nederlands spreken. Tijdens diverse activiteiten wordt aandacht besteed aan de taalontwikkeling. Door veel en goed met de kinderen te praten, te zingen en door voor te lezen, wordt de taalontwikkeling gestimuleerd. Maar ook door het geven van uitleg en door samen

te spelen, ondersteunen we de taalontwikkeling. Zowel de kinderen als de pedagogisch medewerkers mogen niet schelden en schreeuwen.

2.4.2. Privacy & Hygiëne Verkleeden

Als kinderen zich willen verkleeden, gebeurt dat altijd onder toezicht van de pedagogisch medewerker. Bij het aantrekken van verkleedkleden wordt in ieder geval altijd het ondergoed aangehouden. Dit om te voorkomen dat het kind op enig moment naakt zou zijn, maar ook i.v.m. de hygiëne.

In de zomer zetten wij regelmatig zwembadjes buiten met een laagje water zodat de kinderen lekker met en in het water kunnen spelen. Wij vragen de ouder(s) zwemkleding mee te nemen, zodat kinderen niet naakt zijn. Als er geen zwemkleding voorhanden is, krijgen de kinderen een reserve broekje o.i.d. aan.

Toilet

Ook voor kleine kinderen is het belangrijk dat wij de privacy respecteren. Op elke groep is er kindertoilet, dat kinderen de nodige privacy biedt als zij naar de wc moeten.

Zindelijkheid

Op de leeftijd van 2,5 à 3 jaar beginnen de meeste kinderen met zindelijk worden. Voor die tijd is een kind fysiek meestal nog niet in staat om zindelijk te worden, omdat de sluitspier nog niet volledig ontwikkeld is. Kinderen die op de peuteropvang starten zijn nog niet allemaal zindelijk. Meestal tonen ze al interesse in het 'naar de wc gaan'. Deze kinderen mogen meegaan in de toiletrondes om alvast te wennen. Van kinderen die nog niet zindelijk zijn, vragen wij de ouders, wegwerpluiers mee te geven.

2.4.3. Kinderen en ziekte

Indien kinderen ziek zijn, bepalen we op basis van onderstaande vragen of zij wel of niet de peuteropvang kunnen bezoeken:

- Voelt het kind zich niet lekker?
- Huilt het meer dan normaal?
- Wil het niet eten of slapen?
- Heeft het meer aandacht nodig dan wij het op dat moment kunnen geven?

Indien op bovenstaande vragen bevestigend wordt geantwoord, dan vinden wij het beter dat het kind thuis blijft of wordt opgehaald.

Besmettingsgevaar

Als kinderen een besmettelijke ziekte of aandoening hebben, bijv. de waterpokken of een ontstoken oog, kan de rest van de groep worden besmet. Dit is vervelend, maar kan niet altijd worden voorkomen. Sommige ziektes zijn immers al besmettelijk voordat er symptomen optreden. In andere gevallen kunnen wij verspreiding voorkomen door een goede hygiëne. Wij volgen de richtlijnen van de GGD t.a.v. infectieziekten en adviseren ouder(s) met ons te overleggen over de te nemen maatregelen ter voorkoming van besmetting op de peuteropvang.

Bij jonge kinderen is het risico op besmetting groot, vandaar dat wij kinderen met een besmettelijke ziekte of aandoening liever thuis hebben. De redenen hiervoor zijn:

- Jonge kinderen spelen dicht op elkaar, waardoor ziektekiemen gemakkelijk

worden overgedragen

- Jonge kinderen hebben nog geen begrip van hygiëne; ze steken bijvoorbeeld regelmatig speelgoed in hun mond
- Jonge kinderen zijn extra vatbaar omdat ze tegen veel ziekten nog geen antistoffen hebben opgebouwd

2.4.4 Medicijngebruik

Als een kind (nog) medicijnen gebruikt als het naar de peuteropvang gaat, verwijzen we naar het protocol 'Toediening geneesmiddelen'. Voor de gezondheid van het kind is het van belang dat we zorgvuldig omgaan met het toedienen van medicijnen. We vragen de ouder(s) het formulier 'toediening medicijnen' in te vullen en te tekenen.

2.4.5 Vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling

Wanneer op de peuteropvang het vermoeden bestaat dat een kind mishandeld of seksueel misbruikt wordt, zal er, na intern overleg tussen de pedagogisch medewerkers, de manager peuteropvang en de aandachtfunctionaris gehandeld worden volgens de 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling'.

In deze Meldcode worden 3 te volgen routes beschreven wanneer er sprake is van een vermoeden van kindermishandeling:

1. Route bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling
2. Route bij signalen van kindermishandeling door een pedagogisch medewerker
3. Route bij signalen van seksueel-grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling

De aandachtfunctionaris Kindermishandeling zorgt ervoor dat het onderwerp regelmatig terugkomt op de agenda van de team overleggen en signalen worden opgemerkt. De pedagogisch medewerkers zijn getraind in het signaleren en het volgen van de verschillende routes.

2.4.7. Plaatsing peuteropvang bijzondere kinderen Stichting de Talenten"klup"

Plaatsing van bijzondere kinderen kent vaak twee routes:

- 1) Bij inschrijving is al bekend dat het kind specifieke zorg nodig heeft.

Of

- 2) Na plaatsing blijkt dat het kind specifieke zorg nodig heeft.

Bij route 1:

Weging van acceptie: Is de problematiek dusdanig dat het binnen de groep te hanteren is, dan acceptie. Legt de problematiek een te grote druk op de groep of pedagogisch medewerker, dan volgt weigering.

Bij route 2:

Wanneer na plaatsing blijkt dat een kind specifieke zorg nodig heeft, wordt het gedrag geobserveerd en besproken met de ouders. Bij sommige kinderen is het na een week al duidelijk, bij andere kinderen kan het langer duren. Hebben wij betrouwbare observaties dan volgt er een gesprek met

de ouders.

Met de ouders wordt besproken wat de te volgen stappen zijn.

Dit kan zijn: doorverwijzing naar IVH, Mee, huisarts, consultatie bureau.

Mocht de problematiek dusdanig zijn dat het een te grote druk legt op de groep of de medewerkers dan zien we ons genoodzaakt om een kind te weigeren.

2.4.8. Ondersteuning van andere volwassene/achterwacht

Als de pedagogisch medewerkers het pand betreden is er altijd al een collega in huis. Alle collega's die dienst hebben, beginnen gelijktijdig. De collega's hoeven het pand niet af te sluiten omdat er altijd collega's van school aanwezig zijn. Er is dus altijd iemand anders dan de pedagogische medewerkers in het pand aanwezig.

De groep is slechts toegankelijk als de school in bedrijf is. In dat geval is het personeel van de school altijd aanwezig.

Hoofdstuk 3 Ouders

3.1 Inleiding

Vanuit onze visie vinden wij het belangrijk dat ouder(s) en de peuteropvang (pedagogisch medewerkers en manager) goed contact hebben met elkaar. Wij vinden het onze verantwoordelijkheid om de ouder(s) kenbaar te maken wat we doen en hoe wij werken. Ons doel is om beide opvoedingsmilieus (thuis en peuteropvang) zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen zodat het kind zich optimaal kan ontwikkelen.

Wij vinden het belangrijk dat ouder(s) betrokken zijn bij de activiteiten die wij uitvoeren. Daarnaast stellen wij het op prijs als ouder(s) open zijn over de ontwikkeling van hun kind en over de thuissituatie, als deze van invloed zou kunnen zijn op het welbevinden van het kind. Regelmatig contact met de ouder(s) vinden we ook belangrijk en het is prettig als we daar samen de tijd voor nemen.

3.2 Oudercontacten

Hieronder wordt beschreven welke contactmomenten er tussen ouder(s) en de peuteropvang plaatsvinden. Van ouder(s) verwachten wij dat zij actief deelnemen aan deze vormen van communicatie en contact.

- **Intakegesprek**

Alle nieuwe ouder(s) worden uitgenodigd voor een intakegesprek. Tijdens dit gesprek wordt er informatie gegeven over de organisatie, over de peuteropvang en over de (stam) groep waarin het kind is geplaatst en wie de mentor is. Aan de ouder(s) wordt gevraagd informatie te geven over hun kind, zodat het voor ons mogelijk wordt om het kind zo goed mogelijk te begeleiden.

- **Oudergesprekken**

Na elke KIJK registratie vinden er gesprekken plaats met ouder(s) en de vaste pedagogisch medewerker over de ontwikkeling van hun kind. Als basis voor dit gesprek dienen de ingevulde lijsten van het kind volgsysteem KIJK.

Op verzoek van de ouder(s) of van de pedagogisch medewerkers kan er altijd tussendoor een extra gesprek plaatsvinden.

- **Overdrachtsformulier/overdrachtsgesprek**

Als het kind vier jaar is en naar de basisschool gaat, vindt er een overdrachtsgesprek plaats.

Ouders ondertekenen de overdrachtsformulieren, zodat deze overgedragen kunnen worden aan de ontvangende school. Als ouders weigeren te tekenen, vindt er een gesprek plaats en weigeren de ouders alsnog dan krijgen de ouders het kind dossier mee.

- **Breng- en inloopcontacten**

Aan het begin van de dag, tijdens de inlooperperiode, proberen wij tijd vrij te maken om met de ouder(s) te praten over het kind en zijn belevenissen. Deze dagelijkse gesprekjes tussen de ouder(s) en de pedagogisch medewerkers kunnen naar onze mening een grote bijdrage leveren aan de vertrouwensband. Wij proberen zo goed mogelijk onze aandacht en tijd te verdelen over de ouders. Soms kan dit wel eens moeilijk zijn, bijvoorbeeld omdat er veel ouders tegelijk binnenkomen of omdat de kinderen aandacht nodig hebben.

- **Brengen/halen door anderen**

Het kan voorkomen dat een ander persoon het kind komt halen en/of brengen. Het is belangrijk dat ouder(s) dit van te voren aangeven, zodat de pedagogisch medewerkers hiervan op de hoogte zijn. Als het kind wordt opgehaald geven wij het niet mee aan iemand anders, indien de ouder(s) ons niet van te voren op de hoogte heeft gebracht. Wij nemen dan eerst contact op met de ouder(s) alvorens wij het kind meegeven. Wanneer een onbekende het kind komt halen, vragen we altijd om zich te legitimeren.

- **Ouderavonden**

Eén tot twee keer per jaar wordt er een ouderavond georganiseerd. De inhoud van deze avonden is zeer divers. Vaak staat er een opvoedingsthema centraal. De onderwerpen voor de ouderavonden worden aangedragen door zowel het team als door de oudercommissie.

- **Oudercommissie**

In de oudercommissie zijn ouder(s) van de verschillende groepen binnen onze peuteropvang vertegenwoordigd. De oudercommissie vergadert een aantal keer per jaar en op verzoek is de manager 0 tot 4 jaar hierbij aanwezig. Van de vergaderingen worden notulen gemaakt. Doelstelling, bevoegdheden en samenstelling van de oudercommissie worden omschreven in het 'Regelement van de oudercommissies'. De oudercommissie heeft adviesrecht bij wijzigingen in het beleid.

- **Activiteiten waarbij ouder(s) betrokken worden**

Af en toe worden ouder(s) betrokken bij de organisatie en/of uitvoering van activiteiten zoals het Lentefeest. Het spreekt voor zich dat ouder(s) zelf bepalen of zij hier tijd voor vrij kunnen maken.

Tijdens ieder thema is er een ouderactiviteit gepland. Ouders kunnen samen met hun kind, onder schooltijd een activiteit uitvoeren, bijv. een knutselopdracht.

Bij ieder thema ontvangen ouders een informatieboekje over dit thema. Een van de onderdelen in het boekje is een opdracht die ouders samen met hun kind kunnen uitvoeren en die dan weer mee terugnemen naar school. Deze opdrachten worden in het lokaal opgehangen.

Op de momenten dat de groep een uitstapje gaat maken, bijv. naar de kinderboerderij, staat of valt dit bezoek met de aanwezigheid van ouders. Wanneer er niet voldoende ouderbegeleiding is, kan het uitstapje niet doorgaan. Ouders worden uitgenodigd voor de kerstlunch; zij maken zelf hapjes en kunnen ook deelnemen aan deze lunch.

In de Zuidwalschool is een speeltheek en bibliotheek aanwezig speciaal voor de jonge kinderen. Ouders kunnen hier materialen lenen om thuis met hun kind te gebruiken. Een aantal ouders van school houdt toezicht en leent deze materialen uit op vastgestelde momenten.

- **Schriftelijke informatie**

Naast mondelinge informatie ontvangen ouder(s) ook regelmatig schriftelijke informatie van de peuteropvang. Wij hebben een informatieboekje, dat aan het begin van elk nieuw thema aan de ouders wordt meegegeven. De

nieuwsbrieven van de Zuidwalschool, waarin allerlei informatie m.b.t. de school met de ouders wordt gedeeld, wordt ook aan de peuteropvangouders uitgedeeld. Dit gebeurt ongeveer om de 2 weken, deze brieven zijn ook terug te vinden op de website van de Zuidwalschool. De ouders ontvangen tijdens het intakegesprek met de pedagogisch medewerker ook een informatieboekje, waar alle belangrijke informatie m.b.t. de peuteropvang in terug te vinden. De inhoud van dit boekje is ook te vinden op de website van de Zuidwalschool, www.zuidwalschool.nl

3.3 Klachten

Stichting de Talenten“klup” vindt professionaliteit en kwaliteit van haar peuterlocaties belangrijk. Wij zijn ons bewust van de bijzondere positie die wij hebben, omdat de ouder(s) de zorg van hun kind aan ons toevertrouwen. Wij vinden het dan ook van groot belang dat het kind met een gerust hart aan onze zorg overgelaten kan worden. Desondanks kunnen er zich momenten of situaties voordoen die leiden tot bezorgdheid of ontevredenheid en waar de ouder(s) een klacht over zou willen indienen. Hiervoor hebben wij een ‘klachtenregeling’.

3.4 Privacy

Wij verstrekken nooit – zonder toestemming van de ouders- privacygegevens aan derden. Dit is conform de wetgeving op dit gebied. Op het gebied van fotograferen en filmen hebben we ons foto- en filmbeleid. Wij vragen ouders altijd vooraf of hun kind gefotografeerd/gefilmd mag worden. Indien ouder(s) zich hierin kunnen vinden, kunnen zij hiervoor tekenen.

Hoofdstuk 4: Bij ons op de locatie

In dit hoofdstuk beschrijven wij hoe wij werken op de locatie.

4.1 Beschrijving locatie

Peuteropvang Zuidwal staat in het centrum van Den Haag en telt 2 groepen, in één locatie. Op de groep is plaats voor 16 kinderen. Het groepslokaal is ruim van opzet en grenst aan de buitenspeelplaats.

De groepen hebben wekelijks de beschikking over een ruime speelhal.

De groep is onderverdeeld in verschillende (speel)hoeken, hierdoor kunnen de kinderen in kleine groepen spelen en werken en aan verschillende activiteiten deelnemen.

4.2 Groepen

De peutergroepen in de Zuidwal bieden peuteropvangse educatie aan maximaal 16 kinderen per groep. Op elke groep staan twee bevoegde beroepskrachten. Zij worden regelmatig ondersteund door stagiaires.

Elk kind kan de peuteropvang gedurende 4 of 2 dagdelen per week bezoeken. De kinderen bezoeken de groep afwisselend in de middag (12:45 tot 15:15 uur) of de ochtend (08:30 tot 12:00 uur). Ieder kind op de peuteropvang heeft een vaste stamgroep met vaste pedagogische medewerkers. Elk kind ziet per week maximaal drie verschillende pedagogisch medewerkers.

4.3 Dagindeling

Op onze peuteropvang groepen werken wij volgens een vast schema. Wij hanteren de volgende dag indeling:
Ochtendgroep

- 08.30 – 09.00 uur = spel-inloop voor ouders en kinderen
- 09.00 – 09.20 uur = kringgesprek en thema
- 09.30 – 10.00 uur = buiten spelen
- 10.00 – 10.45 uur = spelen in de hoeken/ activiteit
- 10.45 – 11.00 uur = plassen & handen wassen
- 11.30 – 11.20 uur = eten
- 11.30 – 11.50 uur = buiten spelen/ activiteit
- 11.50 – 12.00 uur= afsluiting en vertrek

Middaggroep

- 12.45 – 13.00 uur = spelinloop voor ouders en kinderen
- 13.15 – 13.30 uur = kringgesprek en thema
- 13.30 - 14.15 uur = buiten spelen
- 14.20 - 14.30 uur = water drinken
- 14.30 - 15.00 uur = spelen in de hoeken/ activiteit
- 15.00 - 15.15 uur = afsluiting en vertrek/ boekje lezen

4.4 Eten/drinken/voedingsbeleid

Op de peuteropvang vinden we dat kinderen gezond moeten eten. Daarom gaan we ervan uit dat de kinderen thuis ontbijten. Wij vragen of de ouders groente en/of fruit meegeven. Rond tien uur en twee uur is er een rustmoment waarin de kinderen groente of fruit krijgen en een beker water. De kinderen krijgen van ons water.

Als kinderen jarig zijn, mogen zij trakteren. Het liefst zien wij gezonde traktaties. De pedagogisch medewerkers kunnen altijd helpen bij de keuze van de traktatie.

4.5 Activiteiten

Gedurende de dag worden er verschillende activiteiten aangeboden en kunnen de kinderen door het aanbod van materialen zich zowel in vrij als in begeleid spel ontwikkelen. In deze paragraaf geven wij aan hoe wij de activiteiten georganiseerd hebben en gelegenheid bieden tot optimaal vrij spel.

4.5.1 Activiteiten aanbod

Ons aanbod aan activiteiten is zoveel mogelijk geordend rondom een

activiteitenprogramma. Het doel van een activiteitenprogramma is om systematisch een aantal specifieke activiteiten vast te stellen in de tijd. Deze activiteiten zijn thematisch gegroepeerd en geven een overzicht van de behandelde ontwikkelingsgebieden.

Het activiteitenprogramma omvat een jaarplanning en een weekprogramma, gebaseerd op thema's. Op de jaarplanning worden de thema's aangegeven waarbinnen de activiteiten gaan plaatsvinden. Vaste, terugkerende thema's zoals lente, feest en de zomervakantie krijgen daarin ook hun plaats. Uitgangspunt is dat binnen elk thema de 6 ontwikkelingsgebieden aan bod komen (zie hieronder). Vervolgens wordt per week het thema uitgewerkt in activiteiten, onderverdeeld in de 6 ontwikkelingsgebieden, te weten:

- 1 Ontwikkeling van zelfstandigheid en omgevingsbewustzijn
- 2 Spelontwikkeling
- 3 Taalontwikkeling
- 4 Grote en fijne motorische ontwikkeling
- 5 Cognitieve ontwikkeling
- 6 Sociaal-emotionele ontwikkeling

Dit heeft als doel:

- een overzicht te houden van de ontwikkelingsgebieden die gestimuleerd worden door de activiteiten die per week aangeboden worden
- een groter en gevarieerder aanbod aan activiteiten te stimuleren

Spelmateriaal

Kinderen hebben regelmatig iets nodig waarmee ze creatief, cognitief, sociaal en motorisch bezig kunnen zijn. Creatief spelen staat voor lekker bezig zijn met materialen. Daarom bieden we kinderen spelmateriaal aan. Per groep is voldoende spelmateriaal aanwezig dat is afgestemd op de leeftijd van de kinderen en dat aansluit bij de 6 ontwikkelingsgebieden.

Denk hierbij aan puzzels, spelletjes, constructiespeelgoed, etc.

Naast speelgoed maken we ook gebruik van creatieve materialen zoals: verf, papier, potloden, etc. Ook kosteloos materiaal (oude tijdschriften, behang, lappen, kurken, wol) wordt regelmatig aan de kinderen aangeboden.

Het buitenspelmateriaal heeft een afwisselend assortiment, aansluitend op de ontwikkelingsgebieden, waarbij vooral het grof motorisch aspect een rol speelt. Denk hierbij aan klim- en klautermateriaal, karretjes en fietsen, zand en water.

Bij het aanbieden van spelmateriaal houden we rekening met de volgende criteria:

- de leeftijd van het kind
- de interesse van het kind
- het ontwikkelingsniveau van het kind
- het spelniveau van het kind
- de motorische ontwikkeling van het kind
- de mate waarin het speelgoed uitdagend en stimulerend is voor het desbetreffende kind

Spelmateriaal gekoppeld aan de 6 ontwikkelingsgebieden

Spelmateriaal en het bieden van (emotionele) veiligheid

- Er is op de groep voldoende spelmateriaal aanwezig waardoor kinderen de keuze hebben met vertrouwd spelmateriaal te spelen.
- Het spelmateriaal heeft een vaste plek en kan over het algemeen zelf door de kinderen gepakt en opgeruimd worden. Deze structuur biedt veiligheid.
- Er zijn emotie spelletjes aanwezig die in de kring of in kleine groepjes

worden aangeboden. Hierin staan het herkennen en benoemen van emoties centraal. Ook een huishoek met vertrouwde, herkenbare spullen geeft veiligheid.

Spelmateriaal en de ontwikkeling van persoonlijke competenties

- Het spelmateriaal past bij de leeftijd, het spelniveau en de interesse van het kind.
- Het spelmateriaal is uitdagend.
- Het materiaal sluit aan bij de verschillende ontwikkelgebieden

Spelmateriaal en de ontwikkeling van sociale competenties

- Het spelmateriaal daagt uit tot spelen met elkaar waardoor het 6e ontwikkelgebied, de sociaal-emotionele ontwikkeling, geprikkeld wordt.
- We hebben ook groepsspellen, die met de hele groep gespeeld kunnen worden. Dit stimuleert het groepsgevoel en kinderen leren op hun beurt wachten.

Spelmateriaal en de overdracht van waarden en normen

- Het spelmateriaal biedt de mogelijkheid om bijvoorbeeld door rollenspel (keukentje, verkleedkleden) allerlei dingen uit het dagelijks leven na te bootsen.

VVE -Programma

Op de peuteropvang Zuidwal wordt gewerkt met het programma Piramide. Dit is een programma dat zich richt op het stimuleren van de brede ontwikkeling van kinderen, vooral de taalontwikkeling, zodat zij voorbereid aan de basisschool beginnen, waardoor de kans op schoolsucces wordt vergroot.

Het programma is opgebouwd rondom twaalf projecten met een thema, zoals lente, verkeer en kleding. Ook is het mogelijk dat een Piramide thema vervangen wordt door een ander thema, dat door het gezamenlijke VVE team wordt gekozen. Het niveau is afgestemd op de leeftijd en de ontwikkeling van de kinderen. De pedagogische medewerkers op de peuteropvang zijn opgeleid en gecertificeerd om met dit programma te werken.

Peuteropvang Zuidwal werkt nauw samen met de basisschool

Zuidwalschool, om zo de doorgaande ontwikkellijn naar school voor kinderen te realiseren. Bij het verlaten van de peuteropvang vindt er een overdracht plaats naar de Zuidwalschool.

Vieringen

Wij vieren regelmatig feestjes met de kinderen. Samen feest vieren legt de nadruk op verbondenheid met elkaar en gezelligheid. In samenspraak met de ouders wordt er uitgebreid aandacht besteed en staat de jarige volop in de belangstelling.

Feestdagen zoals: Kerst en Sinterklaas worden jaarlijks gevierd op de peuteropvang. Er is een gezamenlijk Sinterklaas feest met de basisschool en er worden cadeautjes uitgedeeld en liedjes gezongen. Tijdens de Kerstperiode is er een Kerstlunch voor de ouders en de kinderen, waarbij de ouders wordt gevraagd hiervoor hapjes te maken.

Rond Pasen is er een Paasontbijt in elke groep.

In mei viert de gehele Zuidwalschool, dus ook de peuteropvang, het Lentefeest.

In de ochtend zijn er diverse activiteiten en attracties voor de kinderen op het schoolplein en 's middags verzorgt iedere groep een optreden tijdens een show.

Uitstapjes

De kinderen maken regelmatig uitstapjes. Bij het maken van uitstapjes naar bijvoorbeeld de bibliotheek of de kinderboerderij wordt er voldoende begeleiding ingezet om de veiligheid van alle kinderen te waarborgen. Bij intake wordt aan de ouders gevraagd of ze toestemming geven voor het maken van uitstapjes. Bij grote uitstapjes zoals naar het bos, wordt dit van te voren aangekondigd.

4.5.2. Vrij spel

Tijdens het vrij spel krijgen kinderen de ruimte om zelf te kiezen voor een bepaalde activiteit. Er ligt materiaal op de groep en de keus ligt bij het kind. De pedagogisch medewerker heeft tijdens het vrij spel een betrokken houding en gaat spelenderwijs in gesprek met het kind. Na het vrijspelen wordt er altijd een liedje gezongen voor het opruimen. De kinderen weten hierbij dat het tijd is om het speelgoed op te ruimen. Het opruimen gebeurt gezamenlijk met de pedagogisch medewerker

4.5.3 Buitenspelen

Het buitenterrein ligt aan de peutergroepen en is goed toegankelijk voor de kinderen. Het is een onderdeel van het speelplein van de basisschool en wordt door middel van een ketting afgescheiden van de rest van het plein. Het buitenspeelplein wordt dagelijks gebruikt, bij slecht weer kan daarvan afgeweken worden.

Op de buitenspeelplek kunnen de kinderen fietsen, met de bal spelen, tikkertje doen, verstoppertje spelen met de pedagogisch medewerker veelal als partner. Pedagogisch medewerkers bieden diverse activiteiten aan en spelen daarbij ook een actieve rol.

4.6 Volgen van kinderen

Wij volgen de ontwikkeling van Kinderen door gebruik te maken van de observatie methode 'KIJK'. In het schooljaar 2016-2017 zijn wij begonnen met de scholing en de implementatie van de methode "KIJK". Dit kind volgsysteem wordt ook als leidraad gebruikt bij de oudergesprekken die plaatsvinden.

4.7 Overgang naar de basisschool/BSO

Voordat een kind vier jaar wordt, wordt er een eindverslag geschreven. Dit wordt met de ouders besproken en na goedkeuring gaat dit verslag naar de leerkracht van groep 1 op de basisschool. De ouders tekenen hiervoor een toestemmingsformulier. Er vindt op school en naar de bso een warme overdracht plaats.